

FERENCZ MELÁNIA

RÖGÖS ÚT AZ ÖNFELEDT TÁNCIG

■ Magam előtt látok egy hároméves kislányt, aki örömeiben táncot lejt a nagynénjétől kapott virágmintás ruhácskában, majd bevillan egy tízéves leányzó arca, miközben csillogó szemmel nézi a *Táncvarázs* című műsort, amelyben csodás ruha-költeményekbe öltözött párok keringőznek. És hirtelen megszületik benne a vágy: ő is részese akar lenni ennek a varázslatos világnak.

Telnek-múlnak az évek, az álma már-már a feledés homályába merül, nyolc évvel később, elsőéves egyetemistaként azonban kinyílik előtte egy kapu, ő pedig bátran belép rajta. De kénytelen csalódní, mivel a valóság messze elmarad az ábrándképtől. A szabad mozgást szereti, hagyja, hogy vezesse a ritmus, az előírt lépésekkel azonban képtelen megbirkózni, rendszerint összeakadnak a lábai, gyakran lemarad a többiektől, ezért egy hónap után lehorgasztott fejjel feladja. Képtelen felfogni, hogy csak ennyi jutott neki.

Négy év múlva ismét belevág, de nem egyedül, hanem a barátjával, az első hónapok viszont katasztrofálisak, úgy érzi, mintha minden egyes próbálkozása kudarcra lenne ítélve. Mégis folytatja, és egy évvel később teljesül az álma: standard és latin-amerikai táncokban lép parkettre egy nem hivatalos versenyen, az eredmény viszont messze elmarad az elvárásoktól. Úgy érzi, mintha minden és mindenki összeesküdött volna ellene, a bírókat is hibáztatja, csak később, a helyszínen készült videók egyikét látva döbben rá, hogy még rengeteget kell tanulnia. A következő versenyen is csalódik, sőt a klub gálaműsorában is kétszer rontja el a koreográfiát, amit újabb kudarcként él meg.

Másik városba való költözés miatt egy évre eltávolodik a tánctól, de a gyerekkora óta duruzsoló belső hang nem hagyja nyugodni, ezért újrakezdi egy ottani klubnál. Végre ráérez a táncok stílusára, hosszas kihagyás után újra parkettre lép versenyen, és szerencséjére már nem a nézőtérrel, lógó orral szemléli a döntős párokat, hanem ő is részese ennek az élménynek. A partnerével együtt fokról fokra lépeget felfelé a számléltrán, majd sok-sok idő- és energiabefektetés után eljön az a pillanat, amikor győztesként áll fel a dobogó legtetéjére. Később jobbnál jobb versenyek követik egymást, ő viszont mégsem elégedett, többet akar.

Az eredményeknek köszönhetően magasabb kategóriában folytatja, ahol minden kezdődik előlről. Újabb számléltra kerül elő, és úgy érzi, mintha ezúttal még körülményesebb lenne a felfelé vezető út, mint korábban. Bár van egy-két jó eredmény, valami hiányzik az áttöréshez, és az egyik verseny után, harminchárom évesen feladja... Többé nem akar parkettre lépni, megméretetni, belefáradt abba, hogy keretek közé szorítsák. Három hét után veszi rá magát, hogy visszamenjen az edzőterembe, ahol sok-sok év után először csak a ritmusra és belső megéléseire kezd figyelni. Aztán beköszönt 2020 márciusa, amikor a koronavírus-járvány miatt lezárják az egész országot, így kénytelen otthon, a négy fal között hódolni a táncos szenvedélyének. Néhány nap múlva a Facebook csaliként feldob egy hirdetést, amire ő rákattint, és alig hisz a szemének: mindenki összevissza táncol a teremben, széles mosoly az arcokon, egy ötven év körüli nő pedig útbagazításokat ad, és közben ő is a többiek között mozog.

Két nap múlva – fél szemmel az egyik videót követve – ő is kipróbálja a Body Groove-ként emlegetett kreatív táncos edzést, és meglepetten tapasztalja, milyen nehezen tudja elengedni magát a versenytáncos évek után még úgy is, hogy nem kell

arra figyelnie, hogyan tartja a kezét, a lábát, a fejét, ráadásul bátran kísérletezhet és hibázhat. Főleg az utóbbi szóba sem jöhetett az edzéseken, illetve a versenyeken.

Aztán rátalál a videóra, amelyben Misty Tripoli, az alapító táncol... Mindössze három és fél perc, de mindent megváltoztat. Magával sodorja a Maya Johanna által énekelt Born to Become című dal, a válla, a karja és a csípője önálló életre kel, talán sohasem érezte ilyen szabadnak magát, mintha leomlottak volna benne a tudat alatt építgetett korlátok. Akkor döbben rá, hogy mindig is ilyen élményre vágyott, ugyanis számára a tánc az önkifejezés egyik legfőbb eszköze, az állandó görcsösség, a versengés, az eredmények utáni hajsza azonban megfosztotta őt a valódi élménytől. A következő két hónapban egyetlen napot sem hagy ki, és arról ábrándozik, hogy egyszer a barátokkal, ismerősökkel is kipróbálja ezt a mozgásformát.

Az élet, mondhatni, tálcán kínálja neki az újabb lehetőséget: a járvány miatt online képzéseket szerveznek a jövődöbéli facilitátoroknak, akik a Groove-módszert fogják képviselni világszerte (nem lehet őket oktatónak nevezni, hisz nem tanítanak, hanem „csak” útbaigazításokat adnak, és megteremtik a biztonságos keretet a nem mindennapi táncélményhez). Némi habozás után eldönti, hogy belevág, noha korábban ódzkodott az ilyesfajta kihívásoktól.

Részt vesz az angol nyelvű elméleti képzésen, majd megkezdődik élete legbulisabb vizsgaidőszaka: hat órát tart, és a barátai, ismerősei közül tizenöten csatlakoznak hozzá. Bár izzad a tenyere, és néha elcsuklik a hangja az izgalomtól, megpillantja az arcokra kiülő széles mosolyt, érzi, hogy percről percre felszabadulnak, és inkább magukra figyelnek, mintsem a többiekre. Természetesen az első Grooveigazságot is gyakran elismélti nekik, vagyis: „Senkit nem érdekel, hogyan táncolsz. És ha mégis, az az ő baja.” Mert tisztában van azzal, hogy legtöbbször nem merik elengedni magukat mások előtt, félnek a körülöttük lévő véleményétől, ezért inkább meg sem próbálják. A Groove-módszer azonban lehetőséget ad arra, hogy a résztvevők a saját stílusukban táncoljanak még akkor is, ha van egy-két pofonegyszerű koreográfia, amelyet szinte pillanatok alatt el lehet sajátítani. És mindenki annyit ad bele, amennyi jólesik neki: ha fárasztó munkanap után toppan be a terembe, valószínűleg nem fog teljes erőbedobással twistelni, de még így is próbára teheti magát; a zenei paletta pedig rendkívül színes.

Földes Katalin fotója

A vizsgaidőszak sikeresen zárul, hivatalosan is Groove-facilitátor lesz, így mással is megoszthatja a szenvedélyét. Mivel van összehasonlítási alapja, kénytelen beismerni, hogy a versenytáncos évek alatt sohasem volt igazán felszabadult, csupán magára erőltette a könnyedséget, és megfeledezett arról, hogy valójában mit adhat neki a tánc.

Rövidebb-hosszabb szünetekkel, de azóta is igyekszik minél több emberrel megismertetni ezt a mozgásformát, és rendszerint elismétli a második Groove-igazságot, azaz: „Nem lehet helytelenül táncolni. Találd meg a saját, egyéni stílusodat!” Vagyis nincs két egyforma ember, kifejezőmód, ezért nem érdemes azzal próbálkozni, hogy lemásoljuk egymás mozdulatait, mivel közben elveszítenénk önmagunkat. Ugyanakkor a harmadik igazság is gyakran terítékre kerül nála, mégpedig: „Senki nem teheti meg helyetted. Te vagy felelős az egészségedért és a boldogságodért.” (Ez valószínűleg nem szorul magyarázatra.) És mivel tisztában van azzal, hogy a táncos edzéseken az összehasonlítás is utat törhet magának, a negyedik igazságot is felidézi néha: „Egyedi vagy, és természetesen másként nézel ki, mint a többiek. Próbáld meg önmagad lenni!” Egy-egy ilyen mondat után még azok is megenyhülnek kissé, akik kétfalásnak tartják magukat, tele vannak gátlásokkal, és attól félnek, hogy lemaradnak a többiektől. Ilyenkor magában mosolyog, mert érzi, hogy jó úton jár, és nem igazán tudna ennél szebb ajándékot adni másoknak.

Érdemes volt a versenytáncról a Groove-módszerre váltani, bár, ha jobban belegondol, nem bánja az edzésekkel és a megmérettetésekkel töltött éveket, hisz rengeteget javult a tartása, többféle táncstílussal ismerkedett meg, és a mai napig tartó barátságokat köszönhet neki.

Mostanában sűrűn ismételteti magában az ötödik Groove-igazságot, és pedig: „Addig nem értesz meg valamit, amíg nem alkalmazod.” Vagyis a felhalmozott elméleti tudásnak csak akkor vesszük igazán hasznát, ha gyakorlatba ültetjük a tanultakat. Ő már igyekszik e szerint élni, és másokat is erre ösztönözni.

ÍGY SZÓRAKOZTATOK/SZÓRAKOZOM ÉN

Ki vagyok én, és mit jelent számomra a szórakoztatás?

■ Zene, irodalom, színház – tömören így tudnám megfogalmazni a tevékenységeimet. Kicsit kibontva: szabadúszóként dolgozom, verseket zenésítek meg, dalokat írok, koncertezem (legtöbbször, azt hiszem, úgy ismernek, mint aki gyerekeknek koncertezik, de nem csak gyermekműsoraim vannak), verseket írok, irodalmi szövegeket fordítok, dramaturgként dolgozom (teatrológia szakon végeztem a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Színház és Televízió Karán, majd drámaírási szakon a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen), és az utóbbi időben szerkesztek is.

Ha jobban belegondolok, és a *Korunk*-lapszám témája felől nézem a fenti felsorolást, gyakorlatilag a szórakoztatás a munkám, hiszen mindegyik tevékenységem célja az, hogy valakik a művészetten keresztül jól érezzék magukat, kikapcsolódjanak, szórakozzanak. Ennek ellenére nem úgy szoktam meghatározni a dolgozó éneket elsősorban, mint aki szórakoztatással foglalkozik, és talán mások sem így gondolnak rám. Nem tennék tehát egyenlőséget a munkám és a szórakoztatás közé, de a kettő közös halmaza jelentős. A szórakoztatáshoz sokszor valamiféle lazaság, szinte komolytalan könnyedség tapad, amit a művészek, alkotók nem mindig vállalnak/vállalunk fel. Pedig a szórakoztatás sokkal tágabb fogalom a fentiek-nél, és talán épp a művészet tágítja akkorára, hogy beleférjen például a reflektálás